

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Директорат шкільної освіти

пр. Перемоги, 10 м. Київ, 01135, тел.(044)481-47-58, факс (044)481-32-87, e-mail: dps@mon.gov.ua

Савко Н. Г.

foi+reguest-67474-8d472331@dostup.pravda.com.ua
konstantinova1960@ukr.net

Щодо розгляду звернень

За результатами розгляду Ваших звернень, зареєстрованих у Міністерстві освіти і науки України від 23.04.2020 за № ЗПІ-С-490/0-20 і оформленого як запит на отримання публічної інформації, а також Ваших звернень до Урядового контактного центру від 22.04.2020 № 877/0/УКЦ-20, 878/0/УКЦ-20, 879/0/УКЦ-20 щодо укладення строкових трудових договорів (контрактів) з керівниками та педагогічними працівниками закладів загальної середньої освіти директорат шкільної освіти в межах компетенції інформує.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація – це відображення та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Таким чином, суттєвою ознакою публічної інформації в розумінні Закону України «Про доступ до публічної інформації» є її попередня фіксація. Тобто, даний Закон регулює відносини щодо доступу до інформації, яка вже існує, і не вимагає створення нової інформації.

Водночас, відповідно до постанови Пленуму Вищого адміністративного суду України від 29 вересня 2016 року № 10 визначальним для публічної інформації є те, що вона заздалегідь зафіксована будь-якими засобами та на будь-яких носіях і знаходилась у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації.

Отже, порядок розгляду Ваших звернень регулюється Законом України «Про звернення громадян», а не Законом України «Про доступ до публічної інформації».

Відповідно до підпункту 2 пункту 3 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» ухваленого Верховною Радою України Закону України «Про повну загальну середню освіту» (далі – Закон), набрання чинності цим Законом є підставою для припинення безстрокового трудового договору з педагогічними

працівниками державних і комунальних закладів загальної середньої освіти, яким виплачується пенсія за віком, згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України. До 1 липня 2020 року керівники державних і комунальних закладів загальної середньої освіти зобов'язані припинити безстрокові трудові договори з педагогічними працівниками таких закладів освіти, яким виплачується пенсія за віком, з одночасним укладенням з ними трудових договорів строком на один рік. У разі незгоди з продовженням трудових відносин на умовах строкового трудового договору педагогічні працівники, яким виплачується пенсія за віком, звільняються згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України. Після закінчення строку трудового договору з такими педагогічними працівниками можуть укладатися строкові трудові договори відповідно до абзацу третього частини другої статті 22 цього Закону.

Таким чином, Закон визначає механізм не звільнення педагогічних працівників, яким виплачується пенсія за віком, а їх переведення з безстрокових трудових договорів на строкові на один рік, після закінчення строку дії яких можуть укладатися нові договори строком від 1 до 3 років відповідно до абзацу третього частини 2 статті 22 Закону (Закон не визначає кількість разів переукладення таких договорів). Педагогічний працівник, який отримує пенсію за віком, може бути звільнений у 2020 році лише у випадку небажання продовжувати свою педагогічну діяльність на основі строкового трудового договору (контракту).

Зважаючи на практику застосування трудового законодавства працівник повідомляється (не пізніше 30 квітня) про його переведення на строкову трудову угоду не пізніше ніж за два місяці до дня видання наказу про його переведення та ознайомлюється (під підпис) як з повідомленням, так і з наказом про переведення. Проте, у разі відмови від продовження роботи на підставі строкової трудової угоди, зокрема не підписання запропонованого керівником закладу загальної середньої освіти строкового трудового договору (контракту), педагогічний працівник, якому виплачується пенсія за віком, має бути звільнений не на підставі пункту 6 частини 1 статті 36, а на підставі пункту 9 частини 1 статті 36 Кодексу законів про працю України у зв'язку з відмовою укладати строкову трудову угоду.

Основні положення щодо змісту та порядку укладання строкового трудового договору визначені Положенням про порядок укладання контрактів при прийнятті (найманні) на роботу працівників, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 року № 170 (далі – Положення), та у типовій формі контракту з працівником, затверджений наказом Мінпраці від 15 квітня 1994 року № 23.

Відповідно до статті 9 Кодексу законів про працю України умови договорів про працю, які погіршують становище працівників порівняно з законодавством України про працю, є недійсними. Також згідно з пунктом 5 Положення умови контракту, що погіршують становище працівника порівняно

з чинним законодавством, угодами і колективним договором, вважаються недійсними.

Додатково акцентуємо увагу на тому, що відповідно до підпункту 9 пункту 3 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону після набрання чинності цим Законом розмір заробітної плати педагогічних працівників не може зменшитися, якщо ці працівники продовжують обіймати відповідні посади, виконувати відповідні обов'язки та зберігають відповідну кваліфікаційну категорію. Крім того, згідно з частиною 3 статті 24 Закону педагогічна діяльність вчителя може включати також інші види педагогічної (навчальної, виховної, методичної, організаційної) діяльності, передбачені цим Законом та іншими актами законодавства, трудовим договором та/або посадовою інструкцією. За інші види педагогічної діяльності законодавством, засновником та/або закладом освіти можуть встановлюватися доплати. Також, відповідно до пункту 13 Положення у контракті може бути передбачено додаткові пільги, гарантії та компенсації, не встановлені чинним законодавством, за рахунок коштів роботодавця.

Варто звернути увагу і на те, що згідно з пунктом 19 Положення контрактом може бути встановлено додаткові гарантії працівникові на випадок дострокового припинення контракту з незалежних від працівника причин.

Частиною другою статті 25 Закону України «Про освіту» визначено, що засновник закладу освіти або уповноважена ним особа укладає строковий трудовий договір (контракт) з керівником закладу освіти, обраним (призначеним) у порядку, встановленому законодавством та установчими документами закладу освіти, а також розриває строковий трудовий договір (контракт) з керівником закладу освіти з підстав та у порядку, визначених законодавством та установчими документами закладу освіти. Ця норма є загальною для засновників усіх закладів освіти, якщо інше не зазначено в спеціальному законі. Таким чином, з 28 вересня 2017 року з усіма керівниками закладів освіти, призначених після набрання чинності цим Законом, засновники мали укладати контракти.

Питання щодо укладання строкових трудових угод (контрактів) з керівниками закладів освіти, з якими були укладені безстрокові трудові угоди до набрання чинності Законом України «Про освіту», вирішувалося в кожному випадку окремо між засновником і керівником закладу освіти відповідно до законодавства.

Відповідно до підпункту 1 пункту 3 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про повну загальну середню освіту» набрання чинності цим Законом є підставою для припинення безстрокового трудового договору з керівниками державних і комунальних закладів загальної середньої освіти, згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України (підстави, передбачені іншими законами).

До 1 липня 2020 року засновники державних і комунальних закладів загальної середньої освіти або уповноважені ними органи зобов'язані

припинити безстрокові трудові договори з керівниками таких закладів та одночасно укласти з ними (за їх згодою) трудові договори строком на шість років (з керівниками, які отримують пенсію за віком, – на один рік) без проведення конкурсу. У разі їх незгоди з продовженням трудових відносин на умовах строкового трудового договору – звільнити їх згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України. Після завершення строку трудового договору такі особи мають право обиратися на посаду керівника того самого закладу освіти на ще один строк відповідно до статті 39 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

З особою, яка отримує пенсію за віком, але стала переможцем конкурсу, контракт укладається строком на шість років (або на два роки, якщо ця особа обійматиме посаду керівника закладу загальної середньої освіти вперше). Досягнення пенсійного віку керівником закладу освіти, з яким укладено контракт на визначений строк, не є підставою досрочового припинення строку дії контракту.

Т.в.о. генерального директора

Ганна Красноступ

В. Божинський 481 47 58
О. Малишева 481 32 07